

SADOVNÍCKE KVETINÁRSTVO

Dagmar HILLOVÁ

Abstrakt

Elektronický vzdelávací kurz 'Sadovnicke kvetinárstvo' je najintenzívnejšie využívaným elektronickým kurzom v rámci FZKI SPU v Nitre. Kurz bol pilotne zavedený v akademickom roku 2006/07, a opätovne vytvorený na novom univerzitnom portáli v akademickom roku 2014/2015. Elektronický kurz Sadovnicke kvetinárstvo je overeným nástrojom na podporu aktívneho samovzdelávania a organizácie kontaktnej výučby predmetu Sadovnicke kvetinárstvo.

Kľúčové slová: LMS MOODLE. Kurz Sadovnicke kvetinárstvo.

1. Základné informácie o kurze

Elektronický vzdelávací kurz 'Sadovnicke kvetinárstvo' je koncipovaný ako elektronická podpora pre štúdium predmetu Sadovnicke kvetinárstvo. Predmet je súčasťou študijného plánu na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva pre bakalársky študijný program Záhradná a krajinná architektúra, je povinným predmetom v 4. semestri v rozsahu 52 h prezenčnej formy štúdia. Z dlhodobého hľadiska je to jeden z nosných predmetov študijného programu Záhradná a krajinná architektúra.

Kurz je realizovaný ako blended learning produkt – doplnok kontaktnej výučby prednášok a cvičení, s možnosťou využitia v dištančnom vzdelávaní. Elektronický kurz je prístupný pre študentov po prihlásení sa cez prístupové údaje, ktoré sú identické s prístupovými údajmi do univerzitného informačného systému. Prístup ku kurzu študentom expiruje po absolvovaní predmetu.

1.1 Tematické zameranie kurzu

Tematicky je elektronický kurz zameraný na poznávanie sortimentu jednotlivých kategórií bylín (letničky, dvojročky, cibuľové a hľuznaté rastliny, trvalky a ich podkategórie a špecifické skupiny – paprade a trávy) a nadobudnutie zručností pri selekcií bylín z jednotlivých kategórií podľa zadaných kritérií (stanovištné podmienky, koncept výsadby, možnosti založenia a údržby). Kurz je rozdelený do 11 tematických blokov – zodpovedajúcich predpísaným sylabom predmetu Sadovnicke kvetinárstvo – teoretickej náplni predmetu. Každý tematický blok je nositeľom konkrétneho výučbového cieľa – zameraného na poznávanie konkrétnej skupiny rastlín a nadobudnutie zručnosti pri jej selekcií z ponukových listov.

1.2 Cieľová skupina

Elektronický vzdelávací kurz je určený pre poslucháčov študijného programu Záhradná a krajinná architektúra, riadne zapísaných na predmet Sadovnicke kvetinárstvo v dennej aj externej forme štúdia (od akademického roku 2016/17 FZKI program Záhradná a krajinná architektúra neponúka externú formu štúdia). Po požiadaní gestora predmetu, právo využívať kurz zostáva študentom počas celého univerzitného štúdia. Elektronický kurz môžu využívať aj poslucháči Univerzity tretieho veku vo vzdelávacom programe Záhradná a krajinná architektúra, po požiadaní o sprístupnenie kurzu.

1.3 Spôsob začlenenia kurzu do vzdelávacieho procesu

Výučba predmetu Sadovnícke kvetinarstvo je realizovaná vo forme tradičnej prednášky s rozsahom 2h týždenne a na ňu nadväzujúcich 2h praktických cvičení týždenne. Cieľom prednášok je objasniť problematiku terminológie, ekologicko-pestovateľských charakteristík, pôvodných areálov, zásad správneho pestovania a možností použitia jednotlivých kategórií bylín. Náplň prednášok je spracovaná detailne v skriptách, ale základná terminológia je spracovaná aj v úvodných statiach elektronických učebníc, ktoré sú súčasťou elektronického kurzu.

Nakoľko je predmet a aj samotný elektronický kurz zameraný hlavne na poznávanie sortimentu bylín, základ kurzu tvoria elektronické učebnice s fotodokumentáciou a definíciou anatomicko-morfologických a rastových vlastností jednotlivých rastlín. Obsah elektronických učebných materiálov študenti využívajú priebežne formou samoštúdia mimo školy. Počas semestra, v úvode každého praktického cvičenia, študent získava spätnú väzbu – evaluácia spoznania vybraného sortimentu – test mimo prostredia e-kurzu. Proces osvojovania rozlišovacích vlastností rastlín formou samoštúdia riadeného učiteľom (výber konkrétnej skupiny bylín) vytvoril na praktických cvičeniach priestor na získavanie ďalších zručností – schopnosť správne vyselektovať a nakombinovať sortiment bylín podľa podmienok stanovišťa a požiadaviek klienta. Každé praktické cvičenie, v závislosti od typu sortimentu, ku ktorému je cvičenie realizované, využíva možnosť on-line práce s prepojením na firemné katalógy semenárskych, produkčných firiem, profesijných združení a spoločností. Študent prostredníctvom vlastného hardwarového vybavenia (notebook, tablet, smartphon s on-line pripojením) pracuje podobne ako v projekčnom ateliéri, podľa zadania selektuje vhodný sortiment rastlín. Podobne, ako pri schopnosti rozlíšiť sortiment, aj pri schopnosti ho selektovať, pracuje samostatne v e-kurze, tentoraz priamo počas cvičení. Priebežné výstupy z praktických cvičení spracováva vo forme protokolov, ktoré slúžia na čiastočnú evaluáciu jeho štúdia.

1.4 Rozsah spracovávaného učiva

Elektronický kurz vytvoril ľahko aktualizovateľný priestor na prezentáciu cca 350 taxónov bylín usporiadaných v 8 elektronických učebniciach. Všetok fotodokumentálny materiál je v plnom autorstve autora kurzu. Je zameraný na prezentáciu habitusu rastlín, objemu kvitnutia a detailmi kvetov a listov, t.j. každý taxón je prezentovaný na minimálne 2-4 fotografiách, t.j. cca 1.000 fotografií v celom kurze.

Ku každej téme sú okrem elektronických kníh spracované aj stránky s prepojeniami na firemné katalógy semenárskych, produkčných firiem, profesijných združení a spoločností – špecializované ku každej téme / typu sortimentu. Uvedené stránky metodicky usmerňujú užívateľa kurzu pri selekcii správnych informačných zdrojov z prostredia webu.

1.5 Výučbové ciele

Hlavným výučbovým cieľom kurzu je podrobné poznávanie sortimentu bylín, t.j. letničiek, trvaliek, cibulových a hl'uznatých rastlín, papradí a tráv využívaných v sadovníckej a krajinárskej tvorbe. Účastníci kurzu by si mali osvojiť morfologické a rastové vlastnosti sortimentu bylín a možnosti rôznorodého uplatnenia jednotlivých kategórií bylín v záhradno-architektonickej tvorbe. Zavedenie elektronického kurzu umožňuje účastníkom kurzu získať navyše zručnosť pri selekcií bylín a ich vzájomného kombinovania podľa podmienok stanovišťa a požiadaviek klienta / lektora kurzu.

2. Spôsob spracovania kurzu

Elektronický kurz je spracovaný ako súčasť elektronického vzdelávania na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre, v rámci univerzitného prostredia LMS-Moodle,

zaradený do kategórie kurzov na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva, v podkategórii Katedry biotechniky zelene.

2.1 Základná štruktúra kurzu

Elektronický kurz je rozdelený do 11 tematických celkov. V úvode kurzu účastník získava základné informácie: cieľ kurzu, podmienky využívania elektronického kurzu, podmienky absolvovania zápočtu a skúšky, a informáciu o základnej študijnej literatúre.

Jednotlivé tematické celky majú jednotnú štruktúru, t.j. definovaný cieľ kapitoly / tematického bloku, monotematicky zameraná elektronická učebnica, hypertextová stránka s nadväzujúcimi elektronickými zadaniami a možnosťou diskusie vo forme elektronického fóra.

V závere kurzu sú umiestnené podklady k spracovaniu a odovzdaniu semestrálnej práce formou aktivity 'Slovník', kde študenti spracovávajú spoločnú tému: 'Významní tvorcovia bylinných výsadiieb'. Študenti vďaka uvedenej aktivite majú možnosť nahliadnúť do práce svojich kolegov a tak získať ucelený prehľad v dostupnom jazyku o súčasnej situácii v tvorbe bylinných výsadiieb.

3. Multimediálne spracovanie

Zo širokej možnosti multimediálnych prostriedkov elektronický vzdelávací kurz využíva kombináciu textu s obrazovými dokumentmi v elektronických zdrojoch 'Kniha' a množstvo hypertextových odkazov v elektronických zdrojoch 'Stránka'. Kombinácia všetkých uvedených prostriedkov (text, obraz, hypertext) s možnosťou interaktívnej reakcie formou poznámok umožňuje elektronická aktivita 'Slovník', v ktorej účastníci kurzu spracovali svoje semestrálne práce.

4. Aktivizácia študentov

Na aktivizáciu práce študentov tútor elektronického kurzu využíva podmieňujúcu prácu v jednotlivých sekciách, t.j. úspešné absolvovanie čiastkovej poznávačky mimo elektronického prostredia je podmienené zoštudovaním elektronickej knihy s predpísaným sortimentom rastlín v jednotlivých tematických blokoch / 10x opakovane počas semestra; spracovanie zadania je podmienené zoštudovaním hypertextových stránok s usmernením práce na zadaní / 7x opakovane počas semestra; úspešné absolvovanie jednotlivých poznávačok a zadaní podmieňuje udelenie zápočtu z predmetu.

5. Spätná väzba

Študent počas semestra získava spätnú väzbu, ako v elektronickom prostredí, tak aj mimo prostredia LMS Moodle. Na autoevaluáciu vedomostí z jednotlivých tematických celkov slúžia autotesty, ktoré nie sú súčasťou evaluácie predmetu, ale sú zostavené s najčastejšie zameniteľných rastlín. Súčasťou evaluácie predmetu sú testy mimo prostredia LMS Moodle, realizované po každom zoštudovanom tematickom bloku, cca 1x opakovane za semester.

6. Plánovanie a organizácia študijných aktivít

Jednotlivé aktivity sú plánované diferencovane buď v prostredí LMS Moodle (termíny na odovzdanie elektronických zadaní, ktoré sú zverejnené na začiatku semestra) a mimo prostredia LMS Moodle (termín a rozsah sortimentu na zoštudovanie z jednotlivých elektronických kníh – ovplyvnený harmonogramom výučby na FZKI SPU v Nitre).

7. Skúsenosti s nasadením kurzu do výuky

Elektronický vzdelávací kurz 'Sadovnícke kvetinarstvo' je najintenzívnejšie využívaným elektronickým kurzom v rámci FZKI SPU v Nitre. Kurz bol pilotne zavedený v akademickom

roku 2006/07, a opätovne vytvorený na novom univerzitnom portáli v akademickom roku 2014/2015. Počas svojej 10 ročnej existencie bol ku každému akademickému roku aktualizovaný (modifikácia zadání, čiastočná modifikácia sortimentu podľa aktuálnej ponuky na trhu). Elektronický kurz Sadovnícke kvetinárstvo je overeným nástrojom na podporu aktívneho samovzdelávania a organizácie kontaktnej výučby predmetu Sadovnícke kvetinárstvo.

8. Ďalšie informácie o kurze

Kurz je realizovaný ako blended learning produkt – doplnok kontaktnej výučby prednášok a cvičení, s možnosťou využitia v dištančnom vzdelávaní. V dištančnej forme vzdelávania bol využitý 5 študentmi FZKI SPU v Nitre, ktorí absolvovali semestrálne Erasmus pobyty na zahraničných univerzitách, a nebolo im umožnené absolvovať alternatívny predmet na vybranej univerzite. V jednom prípade bol využitý študentom so zdravotným obmedzením, ktorý z dôvodu dlhodobej rekonvalescencie nemohol absolvovať predmet formou kontaktnej výučby. Vo všetkých prípadoch elektronický kurz vytvoril platformu pre dištančnú formu vzdelávania.

9. Záver

Elektronický kurz Sadovnícke kvetinárstvo je overeným nástrojom na podporu aktívneho samovzdelávania a organizácie kontaktnej výučby predmetu Sadovnícke kvetinárstvo. Elektronické prostredie LMS Moodle, v ktorom je kurz spracovaný, je vnímané ako vhodné až atraktívne, t.j. prostredie, v ktorom sa pomerne ľahko orientuje. Za pomoci aktivizačných nástrojov sa preštuduje takmer 100% elektronických materiálov umiestnených v kurze. Elektronický kurz je považovaný za potrebný na zvládnutie priebežného hodnotenia a umožňuje prípravu na skúšku samoštúdiom, iba z elektronických materiálov spracovaných v e-kurze.

Literatúra

- [1] Hillová, D. (2016). Bilancovanie zavedenia e-learningových podpôr na Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva. In: Sborník príspevku z konferencie s medzinárodnou účasťou eLearning 2016. Gaudeamus, Hradec Králové. ISBN 978-80-7435-657-5
- [2] Hillová, D., Šajbidorová, V. (2016). Interaktívne vzdelávanie v rámci programu záhradná a krajinná architektúra. In: Hodnotový reťazec v agropotravinárstve: výzvy pre manažment prírodných zdrojov a spoločnosť. ISBN 978-80-552-1502-0 Medzinárodné vedecké dni. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita, s. 38.

Kontakt

Ing. Dagmar Hillová, PhD.

E-mail: Dagmar.Hillova@uniag.sk

Katedra biotechniky zelene, FZKI SPU v Nitre

Recenzenti:

Ing. Juraj Fabuš, PhD., Žilinská univerzita v Žiline

Ing. Anna Ondrejková, Ekonomická univerzita v Bratislave

Doc. RNDr. Petra Poullová, Ph.D., Univerzita Hradec Králové